Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0079

Eliminarea barierelor din calea pieței unice a apărării

Rezoluția Parlamentului European din 11 martie 2026 referitoare la eliminarea barierelor din calea pieței unice a apărării (2025/2143(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

– având în vedere Declarația de la Versailles adoptată la reuniunea informală a șefilor de stat și de guvern din 11 martie 2022,

– având în vedere „Busola strategică pentru securitate și apărare – Pentru o Uniune Europeană care își protejează cetățenii, valorile și interesele și contribuie la pacea și securitatea internațională”, aprobată de Consiliu la reuniunea sa din 21 martie 2022 și confirmată de Consiliul European la 25 martie 2022,

– având în vedere decizia (PESC) 2017/2315 a Consiliului din 11 decembrie 2017 de stabilire a cooperării structurate permanente (PESCO) și de adoptare a listei statelor membre participante[1],

– având în vedere Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității[2],

– având în vedere Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile

---

1 JO L 331, 14.12.2017, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.

2 JO L 146, 10.6.2009, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.

contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092[4],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2023/1525 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iulie 2023 privind sprijinirea producției de muniții (ASAP)[5],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2023/2418 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023 de instituire a unui instrument pentru consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA)[6],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2025/2643 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2025 de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și furnizarea la timp a produselor din domeniul apărării („Regulamentul privind EDIP”)[7],

– având în vedere propunerea de Regulament (UE) 2025/2653 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153 și (UE) 2024/795 în ceea ce privește stimularea investițiilor în domeniul apărării în bugetul UE pentru a pune în aplicare Planul „ReArm Europe”[8],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare[9],

– având în vedere propunerea Comisiei din 17 iunie 2025 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind accelerarea acordării autorizațiilor pentru proiectele de pregătire

---

3 JO L 216, 20.8.2009, p. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj.

4 JO L 170, 12.5.2021, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.

5 JO L 185, 24.7.2023, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj.

6 JO L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj.

7 JO L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj.

8 JO L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj.

9 JO L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

pentru apărare (COM(2025)0821), propunerea Comisiei din 17 iunie 2025 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1907/2006, (CE) nr. 1272/2008, (UE) nr. 528/2012, (UE) 2019/1021 și (UE) 2021/697 în ceea ce privește pregătirea pentru apărare și facilitarea investițiilor în domeniul apărării și a condițiilor pentru industria de apărare (COM(2025)0822) și propunerea Comisiei din 17 iunie 2025 de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 2009/43/CE și 2009/81/CE în ceea ce privește simplificarea transferurilor în interiorul UE de produse din domeniul apărării și simplificarea achizițiilor publice în domeniul securității și apărării (COM(2025)0823), ca parte a pachetului Omnibus privind apărarea din 17 iunie 2025,

– având în vedere concluziile Consiliului European privind apărarea europeană, îndeosebi cele din 6 martie 2025, 20 martie 2025, 26 iunie 2025 și 23 octombrie 2025,

– având în vedere rezoluția sa din 25 martie 2021 referitoare la punerea în aplicare a Directivei 2009/81/CE privind achizițiile publice în domeniul apărării și securității și a Directivei 2009/43/CE privind transferul de produse din domeniul apărării[10],

– având în vedere rezoluția sa din 2 aprilie 2025 referitoare la punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune – raportul anual pe 2024[11],

– având în vedere rezoluția sa din 25 noiembrie 2025 referitoare la aspectele instituționale ale Raportului privind viitorul competitivității europene (raportul Draghi)[12],

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 5 martie 2024 intitulată „O nouă strategie privind industria europeană de apărare: asigurarea capacității de reacție rapidă a UE prin intermediul unei industrii europene de apărare reactive și reziliente” (JOIN(2024)0010),

– având în vedere orientările politice pentru următoarea Comisie Europeană în perioada 2024-2029, intitulate „Alegerea Europei”, prezentate la 18 iulie 2025 de candidata la funcția de președinte al Comisiei Europene, Ursula von der Leyen,

– având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024 intitulat „Viitorul competitivității europene” (raportul Draghi) și

---

10 JO C 494, 8.12.2021, p. 54.
11 JO C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
12 Texte adoptate, P10_TA(2025)0285.

îndeosebi capitolul 4 al acestuia privind creșterea securității și reducerea dependențelor,

– având în vedere raportul lui Sauli Niinistö din 30 octombrie 2024 intitulat „Un nivel mai mare de siguranță împreună - Consolidarea disponibilității și pregătirii în domeniul apărării civile și militare a Europei” (raportul Niinistö),

– având în vedere raportul lui Enrico Letta din 10 aprilie 2024 intitulat „Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens” (Mult mai mult decât o piață - viteză, securitate, solidaritate: capacitarea pieței unice pentru a clădi un viitor sustenabil și prosperitate pentru toți cetățenii UE - raportul Letta),

– având în vedere cartea albă comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 19 martie 2025 intitulată „Cartea albă privind viitorul apărării europene 2030”, (JOIN(2025)0120),

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru afaceri economice și monetare și cel al Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor,

– având în vedere raportul Comisiei pentru securitate și apărare (A10-0017/2026),

A. întrucât deceniile de achiziții publice în domeniul apărării care s-au axat pe nivelul național, fragmentarea industrială, barierele de reglementare, investițiile insuficiente, evaluările divergente ale amenințărilor și obiectivele de politică externă, lipsa planificării integrate a capabilităților și a cererii agregate, precum și concurența pentru proprietatea intelectuală au împiedicat apariția unei piețe unice a apărării eficace și pe deplin integrate și au slăbit interoperabilitatea sistemelor de apărare ale statelor membre, generând astfel importante costuri suplimentare pentru contribuabili, subminând totodată capacitatea Uniunii de a-și proteja cetățenii, slăbind baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) și împiedicând realizarea deplină a autonomiei strategice, a rezilienței și a competitivității europene;

B. întrucât raportul Letta și raportul Draghi evidențiază o combinație de deficiențe structurale care afectează competitivitatea bazei EDTIB și identifică fragmentarea, cheltuielile publice insuficiente pentru apărare și accesul limitat la finanțare drept principalele probleme, recunoscând, prin urmare, necesitatea de a construi o veritabilă piață unică pentru apărare, întrucât Cartea albă privind viitorul apărării europene evidențiază că acțiunile ar trebui să se

axeze pe normele și procedurile pentru achizițiile publice în domeniul apărării, pe transferurile intra-UE de produse pentru apărare și pe recunoașterea reciprocă a autorizațiilor naționale de certificare, întrucât raportul Niinistö subliniază că trebuie îmbunătățită și pregătirea generală a Europei, de exemplu prin integrarea rezilienței civile și militare, și subliniază că aceste nevoi pot fi totodată satisfăcute mai eficient printr-o piață unică a apărării;

C. întrucât este esențial să dispunem de o bază industrială de apărare europeană rezilientă, competitivă și inovatoare pentru a realiza obiectivele Busolei strategice și pentru a asigura capacitatea UE de descurajare și de apărare în contextul Agendei privind pregătirea pentru apărare 2030; întrucât acest lucru necesită o politică industrială și tehnologică coerentă, care să sprijine capabilitățile interoperabile, să securizeze lanțurile de aprovizionare critice, să sprijine IMM-urile și să promoveze inovarea în domeniul produselor cu dublă utilizare,

D. întrucât întreprinderile din domeniul apărării stabilite în state membre mai mici au fost afectate în mod deosebit de abordarea excesiv de strictă a altor state membre a transferurilor în interiorul UE și a controlului exporturilor în trecut, demonstrând modul în care un punct de blocaj poate submina lanțurile de aprovizionare la nivelul UE; întrucât IMM-urile se confruntă cu bariere specifice la intrarea pe piețele de apărare; întrucât normele în vigoare ale UE în materie de concurență și cadrele privind ajutoarele de stat nu conțin dispoziții adaptate pentru proiectele transfrontaliere de cooperare în domeniul apărării, ceea ce riscă să împiedice colaborarea și consolidarea industrială; întrucât nu există nicio exceptare specifică pe categorii sau un mecanism de facilitare similar pentru proiectele de apărare finanțate de instrumente europene de finanțare, ceea ce creează incertitudine juridică pentru întreprinderile implicate în cercetarea și dezvoltarea (C&D) comună; întrucât lipsa unui cadru adecvat privind proprietatea intelectuală și acordarea de licențe pentru C&D în domeniul apărării finanțate din fonduri publice restricționează producția cu mai mulți producători de modele europene certificate și limitează eficacitatea instrumentelor de achiziții publice comune;

E. întrucât industria europeană de apărare se confruntă cu un deficit grav de lucrători calificați și cu îmbătrânirea forței de muncă, ceea ce amenință să creeze blocaje în producție, împiedicând dezvoltarea; întrucât cerințele naționale diferite în materie de autorizare de securitate pentru personalul și întreprinderile din industria de apărare împiedică intensificarea colaborării transfrontaliere prin aceea că firmele și inginerii autorizați să gestioneze informații clasificate într-un stat membru sunt supuși unor verificări îndelungate și duble în alte state membre; întrucât adoptarea și dezvoltarea rapidă a tehnologiilor inovatoare de către forțele armate

ale Europei sunt împiedicate de ciclurile lungi de dezvoltare și de o aversiune ridicată față de risc;

F. întrucât, în vederea consolidării sprijinului public pentru aceste investiții, este necesar ca beneficiile și randamentele economice să fie distribuite în mod echilibrat și proporțional în întreaga Uniune, ținând seama de particularitățile bazelor industriale naționale de apărare; întrucât o cooperare transfrontalieră ar trebui și să asigure participarea echitabilă și deplină a IMM-urilor și a întreprinderilor mici cu capitalizare medie la lanțul valoric al apărării și să consolideze coeziunea regională în întreaga Uniune; întrucât investițiile în apărare au potențialul de a crea locuri de muncă de înaltă calitate într-o gamă largă de regiuni, contribuind astfel la realizarea obiectivelor de coeziune,

G. întrucât evenimente recente au evidențiat riscurile generate de concentrarea lanțurilor de aprovizionare în sectorul european al apărării, produsele critice și factorii de producție critici din domeniul apărării depinzând adesea de un singur furnizor sau de un număr foarte limitat de furnizori; întrucât o astfel de concentrare generează puncte unice de eșec și vulnerabilități în perioade de criză, ceea ce subliniază necesitatea urgentă de diversificare și asigurare a redundanței surselor de aprovizionare,

H. întrucât, conform raportului Draghi, achizițiile publice colaborative europene au reprezentat doar 18 % din cheltuielile pentru achizițiile de echipamente de apărare în 2022, mult sub valoarea de referință de 35 % convenită în cadrul Agenției Europene de Apărare; întrucât UE și-a stabilit obiectivul politic de a se aproviziona cu cel puțin jumătate din echipamentele sale de apărare din producția europeană până în 2030;

I. întrucât obiectivul creării unei piețe unice a apărării reprezintă, în cele din urmă, un mijloc de a asigura securitatea și autonomia strategică a Europei, nu un scop în sine; întrucât integrarea industriei de apărare ar trebui să servească capacității Uniunii de a-și proteja cetățenii și valorile, de a asigura reziliența și efectul disuasiv și de a-și susține libertatea de acțiune; întrucât trebuie găsit un echilibru între eficiența pieței și imperativele suveranității și solidarității;

J. întrucât planificarea, dezvoltarea, producția și achizițiile publice comune în domeniul capabilităților de apărare în Uniune ar permite creșterea eficienței și eficacității investițiilor publice și a profiturilor industriale și operaționale, sporind astfel acceptarea socială și politică a creșterilor necesare ale investițiilor în domeniul apărării în perioadele în care bugetele sunt limitate și îmbunătățind semnificativ capacitățile Uniunii și ale statelor sale membre de a realiza pe deplin pregătirea pentru apărare înainte de anul 2030 și o veritabilă uniune europeană a apărării; întrucât o astfel de acțiune comună în UE ar

trebui coordonată cu procesele de planificare ale NATO și ar trebui să evite paralelismele inutile;

K. întrucât statele membre vor lua în considerare creșterea investițiilor și a cooperării în proiectele comune de apărare numai dacă acestea implică dezvoltarea capabilităților militare de interes comun pentru forțele lor armate;

L. întrucât UE a prezentat o serie de inițiative menite să consolideze pregătirea pentru apărare a Uniunii, să îmbunătățească condițiile pentru investiții și să stimuleze acțiunile comune, însă până în prezent nu a propus măsurile transformatoare necesare pentru crearea unei veritabile piețe unice a produselor din domeniul apărării, întrucât normele UE privind achizițiile publice în domeniul apărării (Directiva 2009/81/CE) și transferurile în interiorul UE (Directiva 2009/43/CE) nu au fost încă actualizate în mod exhaustiv, în pofida importantelor schimbări survenite în mediul de securitate; întrucât părțile vizate consideră adesea că atât directivele sunt excesiv de complexe, cât și transpunerea lor de către statele membre este lentă și problematică, necesitând un efort administrativ disproporționat și conducând la fragmentarea pieței interne;

M. întrucât, având în vedere amenințările geopolitice tot mai grave, în special războiul de agresiune în curs al Rusiei împotriva Ucrainei și atacurile și provocările hibride împotriva UE, precum și terorismul și instabilitatea din Orientul Mijlociu și Africa, 90 % dintre cetățenii UE așteaptă, pe bună dreptate, o cooperare sporită a UE în domeniul securității și apărării, inclusiv în cadrul NATO și cu alți parteneri animați de aceleași valori, pentru a-și proteja cetățenii și a apăra interesele și valorile UE pe scena mondială; întrucât acest mediu de securitate din ce în ce mai instabil din vecinătatea imediată a Uniunii necesită un răspuns coerent și coordonat, în special pentru a asigura circulația neîngrădită a produselor și serviciilor din domeniul apărării;

Calea către o piață unică a apărării în Uniune

1. reamintește că, așa cum se menționează în raportul Draghi, cooperarea consolidată ar putea duce la economii enorme de eficiență de până la 30 % la cheltuielile anuale pentru apărare în întreaga UE, crescându-le simțitor eficacitatea; subliniază avantajele mai ample pentru competitivitatea, reziliența și suveranitatea strategică a UE, promițând oportunități importante de ocupare a forței de muncă, dezvoltarea economică și poziția de lider tehnologic în întreaga UE; subliniază că o veritabilă piață unică a apărării este crucială pentru promovarea competitivității întreprinderilor europene nu numai în UE, ci și pe piața mondială, unde acestea trebuie să concureze, printre alții, cu marii contractanți americani;

2. consideră că provocările și amenințările dramatice cu care se confruntă UE și statele sale membre necesită o regândire completă a modului în care cooperează și se coordonează în materie de apărare; subliniază că UE și statele sale membre trebuie să își schimbe fundamental înțelegerea cu privire la producția din industria de apărare prin dezvoltarea unei veritabile piețe unice pentru apărare, cum se indică în rapoartele Letta, Draghi și Niinistö și în Cartea albă privind viitorul apărării europene; îndeamnă statele membre să depășească reflexele cu caracter naționalist față de baza lor industrială națională, să acorde mai multă atenție beneficiilor cooperării în domeniul apărării la nivelul UE în planificarea apărării naționale și să recunoască rolul esențial al sprijinului activ din partea instituțiilor și agențiilor UE în facilitarea și coordonarea unei astfel de cooperări, consolidând în același timp încrederea reciprocă între toți participanții;

3. subliniază că numai o veritabilă piață unică a apărării poate oferi mijloacele necesare pentru a institui și a menține cu adevărat o bază EDTIB competitivă, inovatoare și rezilientă, capabilă să furnizeze echipamentele necesare în orizontul de timp necesar și la amploarea dorită, dar și să deblocheze întregul potențial economic, industrial și financiar al EDTIB; subliniază că o veritabilă piață unică a apărării este esențială pentru a acoperi lacunele de la nivelul capabilităților și pentru a restabili efectul disuasiv și, prin urmare, este o piatră de temelie indispensabilă pentru o Uniune puternică, suverană și competitivă;

4. îndeamnă statele membre și Comisia să acționeze rapid pentru a crea o veritabilă piață unică a apărării, acționând atât pe partea ofertei, cât și pe cea a cererii; reamintește că agregarea cererii prin achiziții publice și gestionare în comun pe întregul ciclu de viață, simplificarea reglementărilor și integrarea industrială transfrontalieră la nivelul UE sunt urgent necesare pentru a elimina astfel de bariere și a reduce dependența de țări terțe, după cum se subliniază în rapoartele Letta și Draghi;

5. reamintește importanța asigurării legitimității democratice, a încrederii publice în instituții, a responsabilității și a transparenței pentru a asigura sprijinul public necesar pentru creșterea cheltuielilor în domeniul apărării; subliniază importanța garantării unei distribuții echitabile și echilibrate în întreaga UE a costurilor și beneficiilor creșterii cheltuielilor europene pentru apărare;

Bariere în calea pieței unice a apărării

6. subliniază că structura actuală a peisajului industrial de apărare conduce la suprapuneri, dependențe externe și ineficiențe inutile și împiedică consolidarea bazei EDTIP și a gradului UE de pregătire pentru apărare; subliniază că, pe lângă investițiile insuficiente și lipsa unei planificări pe termen lung a cheltuielilor de apărare,

această fragmentare împiedică realizarea unor economii de scară care ar putea rezulta din efectuarea în comun a achizițiilor și producției de echipamente de apărare la nivelul întreprinderilor europene; subliniază necesitatea vitală de a depăși fragmentarea peisajului industrial al apărării din UE, prin exploatarea unor potențiale economii de scară, și de a obține o mai bună înțelegere a obstacolelor din calea realizării pieței unice a apărării; subliniază că o piață unică a apărării trebuie să garanteze oportunități echitabile de participare pentru industrii și organizațiile de cercetare, inclusiv pentru întreprinderile nou-înființate, din toate statele membre, inclusiv economiile mai mici, și nu ar trebui să conducă la un model industrial de apărare excesiv de centralizat; subliniază că o astfel de organizare a pieței contribuie la coeziunea economică prin crearea de locuri de muncă de înaltă calitate în domeniul producției și al C&D în diferite regiuni ale UE, printre care cele mai puțin dezvoltate economic; constată și că o astfel de diversificare geografică contribuie la o mai bună reziliență și la securitatea aprovizionării și la evitarea creării de monopoluri și dezavantaje pentru IMM-uri și întreprinderile cu capitalizare medie;

7. regretă că nu există rezultate ale actualei planificări coordonate a capabilităților și a cheltuielilor din domeniul apărării în întreaga UE, ceea ce a dus la norme și criterii de eligibilitate divergente, precum și la cheltuirea ineficientă a fondurilor, creând incertitudine juridică și determinând adesea statele membre să acorde prioritate cooperării bilaterale cu țări terțe; regretă că prioritățile stabilite la nivel național împiedică adesea o cooperare fructuoasă în UE;

8. regretă deficitul persistent de încredere reciprocă între statele membre, care se reflectă, printre altele, în reticența de a crea centre regionale de excelență industrială, un grad limitat de cooperare transfrontalieră și de planificare comună a capabilităților, un nivel insuficient de achiziții publice intra-UE de bunuri și servicii din domeniul apărării și restricții paralele sau preventive privind transferurile intra-UE de echipamente de apărare, împiedicând dezvoltarea unor lanțuri de aprovizionare europene bine integrate, un important obstacol pentru dezvoltarea unei veritabile piețe unice a apărării;

9. consideră că cadrul legislativ european actual nu oferă condiții pentru achiziționarea de bunuri cu cicluri rapide de inovare, cum ar fi în domeniul dezvoltării dronelor; își exprimă îngrijorarea că piața unică a apărării este în continuare subminată de aplicarea insuficient armonizată a normelor sale de către statele membre și de utilizarea disproporționată a derogării prevăzute la articolul 346 din TFUE, ceea ce împiedică eforturile către achiziții publice comune în domeniul apărării în UE; subliniază necesitatea unui sprijin specific pentru întreprinderile mici și mijlocii și întreprinderile mici cu capitalizare medie pentru a facilita implicarea lor în lanțul de aprovizionare al industriei de apărare, în vederea creșterii inovării,

creând în același timp capacități industriale paralele care să sporească reziliența și securitatea aprovizionării UE;

10. își exprimă îngrijorarea că piața unică a apărării este în continuare subminată de aplicarea insuficient armonizată a normelor sale de către statele membre; se declară preocupat îndeosebi de invocarea frecventă a articolului 346 din TFUE, considerată nejustificată (așadar abuzivă) de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) în mai multe cauze; evidențiază necesitatea de a trece la o abordare orientată către protejarea intereselor esențiale de securitate ale Uniunii, având în vedere situația geopolitică actuală și amenințările la adresa unității UE;

11. consideră că respectarea deplină de către statele membre a poziției comune a UE privind exporturile de arme[13] constituie un element fundamental al unei piețe unice funcționale a apărării; consideră că absența unui sistem armonizat al UE de control al exporturilor și lipsa recunoașterii reciproce a diferitelor permise, licențe, certificări și autorizări de securitate continuă să genereze obstacole pentru funcționarea unei piețe unice a apărării prin impactul lor asupra transferurilor în interiorul UE; reamintește că, în prezent, producția din domeniul apărării se bazează în mare măsură pe lanțuri de aprovizionare transfrontaliere integrate din UE, cu componente provenite din mai multe state membre, ceea ce, în eventualitatea unui blocaj al exporturilor, creează incertitudine pentru acest sector și lanțurile de aprovizionare; subliniază că se impune o soluție practică la realitatea dependențelor actuale de țări terțe, având în vedere și importanța tot mai mare a materiilor prime critice pentru baza EDTIB și expunerea potențială la măsuri de represalii din partea țărilor terțe; subliniază că, fără un acces garantat și planificat la materii prime precum pământurile rare, semiconductorii și metalele de înaltă calitate, obiectivele ambițioase ale Europei privind creșterea producției în domeniul apărării și autonomia strategică nu pot fi îndeplinite;

12. consideră că coordonarea dintre procesele UE și ale statelor membre de dezvoltare a capabilităților de apărare și procesul NATO de planificare și revizuire în domeniul apărării este esențială pentru a asigura coerența și interoperabilitatea între statele membre și aliații NATO din afara UE; regretă lipsa unui acord de cooperare între NATO și UE dedicat schimbului de informații privind standardele NATO (STANAG), pe care UE ar putea apoi să îl pună în aplicare prin instrumente juridice obligatorii; subliniază că lipsa aplicării standardelor a dus la ineficiențe, suprapuneri și lipsă de

---

13 Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar (JO L 335, 13.12.2008, p. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

interoperabilitate în ultimele decenii și continuă să reprezinte o problemă;

Eliminarea barierelor

13. îndeamnă Consiliul și Comisia să doteze programele de apărare ale UE cu o finanțare suficientă în următorul cadru financiar multianual pentru a stimula așa cum se cuvine statele membre să încheie acorduri comune de dezvoltare și achiziție a capabilităților și să încurajeze industriile lor de apărare să se angajeze într-o cooperare transfrontalieră mai strânsă; subliniază potențialul noilor cadre, cum ar fi proiectele europene de interes comun în domeniul apărării, inclusiv cele patru proiecte emblematice propuse în Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030, și structurile pentru programe europene de armament, de a îndeplini aceste obiective cu ajutorul unei finanțări suficiente pe termen lung; subliniază că finanțarea ar trebui să acorde prioritate acelor proiecte cu o valoare adăugată europeană clară, interoperabilitate, sustenabilitate industrială pe termen lung și impact operațional;

14. ia act de limitările actuale ale capacității de producție a industriei europene de apărare, care totuși se extinde, și invită statele membre să aplice o abordare de tip „cumpără din Europa” - prioritate achizițiilor publice în comun și creșterii producției de produse din domeniul apărării din baza EDTIB, Ucraina, țările din Spațiul Economic European/Asociația Europeană a Liberului Schimb (SEE/AELS) și, ca nivel complementar suplimentar, din alte țări din afara UE cu care UE a semnat parteneriate de securitate și apărare, deoarece acest lucru ar asigura un volum previzibil de comenzi pentru EDTIB, ar stimula investițiile private în C&D pentru produsele din domeniul apărării și ar ajuta EDTIB să furnizeze produse inovatoare din domeniul apărării în volume suficiente; invită statele membre să semneze contracte care să transmită semnale de cerere agregate stabile și pe termen mediu și lung pentru produsele europene, creând astfel siguranța investițiilor pentru ca EDTIB să se poată extinde;

15. îndeamnă UE și statele sale membre să trateze Ucraina ca parte integrantă a pieței unice a apărării în cea mai mare măsură posibilă prin facilitarea parteneriatelor industriale, a accesului la mecanisme de achiziții publice comune și a participării la programele UE, cum ar fi Fondul european de apărare (FEA) și Instrumentul de sprijin specific pentru Ucraina din cadrul EDIP, pentru a permite integrarea progresivă a Ucrainei în lanțurile de aprovizionare ale EDTIB, ținând seama că viitorul Ucrainei este în UE și că integrarea sa ar oferi beneficii atât pentru EDTIB, prin intermediul tehnologiilor de apărare avansate și dovedite de luptă și al capacităților industriale inovatoare ale Ucrainei, cât și pentru baza industrială și tehnologică de apărare a Ucrainei;

16. consideră că punerea în aplicare a Directivei 2009/81/CE privind achizițiile publice sensibile în domeniul apărării și securității trebuie mult îmbunătățită și invită Comisia să propună o revizuire ambițioasă; subliniază că este util să se permită statelor membre să recurgă la contractele-cadru ale celorlalte state membre pentru a spori gradul de pregătire pentru apărare al UE pe termen scurt, deoarece acest lucru le permite să efectueze achiziții mai rapide și mai eficiente, preconizând totodată că, pe termen lung, achizițiile publice vor fi efectuate prin contracte-cadru comune sau concepute de la bun început împreună, după criterii europene privind achizițiile publice; invită statele membre să utilizeze diferite forme de contractare care să includă prevederi privind inovarea, concurența și investițiile de capital privat, garantând totodată respectarea integrală a normelor în materie de concurență, a cerințelor de integritate și a standardelor anticorupție și reamintește că piețele europene de capital au un rol esențial în finanțarea inovării în apărare; consideră totodată că aspectele legate de securitate și apărare, cum ar fi prezența componentelor civile în bunurile militare, ar trebui luate în considerare în orice revizuire a Directivei 2014/24/UE privind achizițiile publice[14]; invită Comisia, în acest context, să prezinte o versiune actualizată a parteneriatelor pentru inovare în domeniul apărării în cadrul viitoarei revizuiri generale a Directivei 2009/81/CE, pentru a adapta mai bine acest instrument la particularitățile pieței apărării și la contextul actual dificil în materie de securitate;

17. evidențiază că, în aplicarea normelor UE în materie de concurență și ajutoare de stat, Comisia trebuie să acorde prioritate unității și integrității pieței unice pentru a evita denaturarea concurenței și pentru a garanta condiții echitabile de concurență și coeziune între statele membre, acordând o atenție deosebită statelor membre mai mici, ale căror capacități fiscale de a-și sprijini industriile naționale de apărare sunt mai restrânse în comparație; subliniază că utilizarea pe scară largă a subvențiilor naționale pentru a sprijini investițiile în domeniul apărării amenință să fragmenteze piața unică și să submineze condițiile de concurență echitabile pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri, în întreaga UE;

18. invită Comisia să emită o recomandare de interpretare a articolului 346 din TFUE pentru a permite o abordare armonizată și uniformă în întreaga UE, răspunzând necesității de a proteja strict interesele esențiale de securitate ale statelor membre, și ca articolul 346 să poată fi utilizat în mod excepțional, dată fiind realitatea actuală a unei arhitecturi de securitate interdependente în UE; consideră că Comisia ar trebui să aibă posibilitatea de a evalua

---

14 Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

punerea în aplicare generală a articolului 346 din TFUE, de la caz la caz, pentru a remedia orice potențială utilizare abuzivă structurală, în conformitate cu jurisprudența CJUE și cu realitatea actuală a unei arhitecturi de securitate interdependente în UE;

19. subliniază necesitatea de a oferi sprijin specific, în special pentru testarea prototipurilor de produse noi, și de a acorda prioritate investițiilor în tehnologii emergente și inovatoare; evidențiază valoarea adăugată a unei cooperări strânse cu părțile interesate din domeniul apărării și tehnologiei din Ucraina în aceste domenii extrem de inovatoare; accentuează importanța protejării viabilității financiare a întreprinderilor, inclusiv a IMM-urilor, care investesc în astfel de inovații; evidențiază că anumite măsuri ar trebui să faciliteze cooperarea transfrontalieră între IMM-uri, în special în domeniul cibernetic, al inteligenței artificiale, al tehnologiilor fără pilot și al tehnologiilor cu dublă utilizare, bazându-se pe centrele de excelență existente în statele membre;

20. invită statele membre și Comisia să instituie o inițiativă europeană de „accelerare a inovării în domeniul apărării”, similară modelelor conceptuale, cum ar fi Agenția SUA pentru proiecte de cercetare avansată în domeniul apărării (DARPA) sau Acceleratorul de inovare în domeniul apărării pentru Atlanticul de Nord (DIANA) al NATO, care ar finanța proiecte de cercetare în domeniul apărării cu grad ridicat de risc și de recompensă și ar oferi căi rapide de testare și integrare a tehnologiilor revoluționare în programele europene de capabilități de apărare; observă că instrumentele actuale ale UE pentru C&D, cum ar fi FEA, schema UE de inovare în domeniul apărării (EUDIS) și centrul UE de inovare în domeniul apărării (HEDI) prevăd că drepturile asupra rezultatelor revin beneficiarilor și conferă Comisiei și statelor membre care participă la finanțare doar drepturi limitate, care nu privesc producția; invită Comisia să conceapă un regim adecvat al proprietății intelectuale, adaptat sensibilităților din domeniul apărării, dar totodată suficient de atractiv pentru ministerele naționale de apărare și pentru industrie, ca programul să poată aborda nevoile și prioritățile în materie de capabilități;

21. subliniază necesitatea de a simplifica reglementările și elimina obstacolele legate de transferurile de produse de apărare în interiorul UE, inclusiv recunoașterea reciprocă a criteriilor și certificarea și simplificarea cererilor de autorizare prealabilă; regretă utilizarea limitată a licențelor generale de transfer în temeiul Directivei 2009/81/CE și recurgerea pe scară largă la licențe individuale și invită statele membre să facă uz deplin de posibilitățile de simplificare a normelor și de reducere a sarcinilor administrative în cadrul juridic actual; invită Comisia să prezinte urgent propuneri pentru a armoniza și mai mult transferurile intra-UE de produse din domeniul apărării, pentru a asigura simplificarea circulației acestor produse în UE, în special eliminând cerințele de autorizare pentru

componentele care sunt deja integrate sau care urmează să fie integrate într-un produs din domeniul apărării și care nu pot fi transferate sau exportate ca atare; invită totodată statele membre să depună eforturi pentru a atinge același obiectiv și să transpună și să aplice rapid măsurile propuse în pachetul omnibus privind pregătirea pentru apărare în ceea ce privește transferurile intra-UE de produse din domeniul apărării; invită statele membre să respecte întrutotul Poziția comună a UE privind exporturile de arme și să analizeze, ori de câte ori este posibil, posibilitatea unei armonizări suplimentare a normelor privind exporturile de bunuri din domeniul apărării; sugerează, ca posibile puncte de plecare pentru o armonizare a sistemelor de control al exporturilor, extinderea licențelor generale de transfer sau utilizarea Tratatului de la Aachen și consolidarea Directivei privind transferurile în cadrul aceleiași companii[15] pentru a facilita transferurile intra-UE de produse din domeniul apărării;

22. invită Comisia, AEA și statele membre să lucreze la un sistem de recunoaștere reciprocă a autorizărilor și certificărilor de securitate, astfel încât autorizările emise într-un stat membru să fie acceptate și în alte state membre; propune instituirea unei convenții voluntare privind acordurile de recunoaștere reciprocă a autorizărilor de securitate între statele membre ale UE, prin care o societate sau o persoană care deține o autorizare de securitate națională într-un stat membru să obțină recunoașterea autorizării respective de către alte societăți care aderă la acord, sub rezerva unui schimb de informații și a unei supravegheri adecvate; invită Agenția Europeană de Apărare să faciliteze dezvoltarea acestui cadru și solicită statelor membre să îl finalizeze rapid;

23. subliniază că este imperativ să se consolideze reziliența lanțurilor europene de aprovizionare în domeniul apărării și să se reducă expunerea verigilor slabe la potențiale măsuri coercitive din partea unor țări din afara UE, a se vedea amenințările Chinei de a limita exporturile de materii prime; solicită ca la punerea în aplicare a Regulamentului UE privind materiile prime critice[16] să se acorde atenție specială nevoilor de apărare;

24. solicită Comisiei și statelor membre să introducă stimulente pentru diversificarea lanțului de aprovizionare, inclusiv sprijin pentru

---

15 Directiva 2014/66/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe în contextul unui transfer în cadrul aceleiași companii (JO L 157, 27.5.2014, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/66/oj).

16 Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020 (JO L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

societățile abia intrate pe piață și pentru IMM-uri; evidențiază că urmărirea rentabilității nu trebuie să submineze securitatea națională a aprovizionării; invită Comisia să monitorizeze riscurile aferente lanțurilor de aprovizionare și să identifice domeniile în care există o concentrare periculoasă a acestora, raportând periodic cu privire la progresele înregistrate în diversificarea aprovizionării; invită totodată Comisia să abordeze situațiile în care subfurnizorii din afara UE refuză să livreze materiale dacă acestea urmează să fie utilizate în aplicații militare; subliniază necesitatea unui cadru juridic care să garanteze fiabilitatea contractuală pe tot parcursul lanțurilor de aprovizionare din domeniul apărării; invită Comisia să creeze stocuri strategice în conformitate cu Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii; subliniază, în acest sens, importanța regimului de securitate a aprovizionării instituit în cadrul EDIP;

25. subliniază că trebuie asigurat că producția industrială de apărare, investițiile și crearea de valoare sunt echilibrate geografic și contribuie la convergența economică și socială în UE, consolidând și reziliența prin diversificare geografică și reflectând realitatea amenințărilor la adresa securității cu care se confruntă statele membre în vecinătatea lor; solicită ca planificarea investițiilor în domeniul apărării să se facă consolidând coeziunea socială în regiuni și statele membre și între acestea, sporind și reziliența în perioade de criză în domeniul apărării, cu condiția ca acest lucru să nu submineze obiectivul rentabilității, al celerității și al concurenței;

26. invită Comisia să emită orientări clare privind modul în care aspectele legate de apărare și securitate trebuie luate în considerare în deciziile de control al concentrărilor economice care afectează EDTIB, cu respectarea politicii UE în domeniul concurenței; invită totodată Comisia să exploreze adaptări specifice ale normelor UE în domeniul concurenței pentru a veni mai bine în sprijinul industriei de apărare, cu specificul său, cum ar fi introducerea unei derogări pe anumite categorii pentru proiectele de C&D în domeniul apărării finanțate prin programele UE; subliniază că securitatea aprovizionării și reducerea dependențelor strategice ar trebui tratate drept criterii pozitive atunci când se evaluează fuziunile sau măsurile de ajutor în sectorul apărării;

27. subliniază că se impune un rol mai activ al UE în susținerea investițiilor în tehnologii și produse cu dublă utilizare, în special atunci când acestea fac parte din lanțurile de aprovizionare cu produse din domeniul apărării, ca mijloc de consolidare a securității aprovizionării și a rezilienței UE la amenințările hibride și emergente; pledează pentru promovarea comercializării civile a acestor tehnologii ca modalitate de extindere a oportunităților de piață, de creare a unor efecte de propagare pozitive și de consolidare a bazei industriale europene EDTIB, promovând sinergiile dintre dezvoltarea militară și cea civilă; invită Comisia și statele membre să introducă stimulente pentru ca lanțurile de aprovizionare cu cei mai

importanți factori de producție pentru produsele din domeniul apărării să fie limitate la granițele UE, inclusiv prin intermediul unui mecanism consolidat de capitaluri proprii în domeniul apărării, axat pe comercializarea în etape avansate, finanțarea la scară largă și accesul IMM-urilor la coridoare de testare și poligoane cibernetice; subliniază că sectorul emergent „Noul Spațiu” și potențialul său inovator pentru tehnologiile cu dublă utilizare ar trebui exploatate pe deplin în ceea ce privește dezvoltarea apărării și a celei civile;

28. invită Comisia să evalueze ajustările juridice, procedurale și de reglementare care ar fi necesare pentru a se asigura că UE și statele sale membre pot adapta rapid normele privind achizițiile publice și producția în domeniul apărării în caz de război sau de criză majoră de securitate și să nu permită un eșec al pieței comune; invită totodată Comisia să se asigure că un astfel de exercițiu este aliniat la regimul de securitate a aprovizionării inclus în EDIP; subliniază importanța pregătirii sub forma unui cadru de contingență pentru achizițiile de urgență și creșterea rapidă a capacității industriale, care să poată fi activat prompt atunci când este necesar;

29. consideră că instituțiile și agențiile UE ar trebui să își consolideze rolul de facilitare a coordonării între statele membre și salută contribuția AEA, în special prin planul de dezvoltare a capacităților și al procesului anual coordonat de revizuire privind apărarea, subliniind că expertiza sa ar trebui bine exploatată; subliniază rolul esențial al AEA în promovarea unei piețe unice a apărării și invită statele membre să consolideze mandatul și resursele AEA în acest sens; este în favoarea unei implicări mai accentuate a AEA în inițiativele UE în domeniul apărării și în identificarea barierelor persistente la realizarea pieței unice a apărării; solicită dezvoltarea și înființarea centrului UE de inovare în domeniul apărării (HEDI) în cadrul AEA, în vederea extinderii rolului său de platformă centrală care conectează IMM-urile, start-upurile, centrele de cercetare și contractanții principali; se declară ferm convins că o consolidare a AEA va contribui la promovarea încrederii reciproce și a cooperării necesare pentru dezvoltarea pieței unice a apărării, deoarece această agenție este perfect poziționată pentru a corela interesele naționale cu cele europene; salută și contribuția agențiilor multilaterale de achiziții publice, cum ar fi Organizația Comună de Cooperare în materie de Armament, care promovează armonizarea echipamentelor între statele membre ale UE și statele terțe partenere;

30. subliniază necesitatea unei finanțări europene suplimentare dedicate abordării decalajului de comercializare în ceea ce privește inovarea în materie de produse din domeniul apărării; solicită instrumente consolidate pentru ca IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie au acces real și scalabil la capital privat și la programe de apărare, inclusiv prin achiziții publice raționalizate, norme favorabile inovării și sprijin transfrontalier pentru stabilirea de contacte,

asigurând astfel o participare sporită a acestora și o alocare mai echitabilă a fondurilor; subliniază importanța înființării unor incubatoare regionale de tehnologie de apărare sub egida HEDI pentru a sprijini consorțiile transfrontaliere de IMM-uri, pentru a oferi mentorat în gestionarea achizițiilor publice în domeniul apărării și pentru a facilita testarea și validarea tehnologiilor inovatoare în colaborare cu utilizatorii finali militari;

31. subliniază că este necesar ca UE și NATO să semneze un acord de cooperare cuprinzător privind planificarea și dezvoltarea capabilităților pentru a asigura o planificare coerentă și complementară, dar și capabilități de apărare interoperabile, dar și privind standardizarea; arată că o astfel de cooperare trebuie să respecte autonomia ambelor organizații, evitând suprapunerile și promovând o repartizare echitabilă a sarcinilor; invită Comisia, în cooperare cu AEA, să pregătească o propunere legislativă pentru un cadru armonizat al UE pentru standarde tehnice obligatorii și certificarea produselor din domeniul apărării, bazându-se pe Sistemul de referință european al standardelor de apărare (EDSTAR) și, acolo unde este cazul, prin codificarea în legislația UE a anumitor acorduri de standardizare NATO; invită totodată Comisia să propună un cadru pentru testarea și certificarea europeană comună a echipamentelor de apărare, în loc de o validare națională pentru fiecare produs în parte, inclusiv puncte comune de testare și certificare; invită statele membre să își alinieze eforturile în materie de achiziții și de dezvoltare a capabilităților la prioritățile NATO de planificare a apărării, asigurând interoperabilitatea deplină a sistemelor și evitând structurile paralele; subliniază că o industrie europeană de apărare mai puternică și mai integrată ar trebui să consolideze contribuția Europei în cadrul NATO și repartizarea transatlantică a sarcinilor, menținând în același timp o cooperare deschisă cu parteneri de încredere, cum ar fi Ucraina, țările SEE/AELS și statele parteneriatului în materie de securitate și apărare; încurajează punerea în aplicare a Planului de acțiune pentru adoptare rapidă al NATO, care vizează accelerarea proceselor naționale de achiziții publice și a eforturilor de reformare a ciclurilor de achiziții, a protocoalelor de testare și a cadrelor de certificare, asigurând astfel că inovarea militară ține pasul cu peisajul amenințărilor;

32. ia act de recomandările legate de apărare prezentate de fostul prim-ministru italian Enrico Letta în 2024, în raportul său intitulat „Much More Than a Market” („Mult mai mult decât o piață”); observă că obstacolele fiscale și procedurile diferite privind taxa pe valoarea adăugată din programele de achiziții publice colaborative împiedică realizarea obiectivelor privind pregătirea pentru apărare 2030, intensificarea industriilor de apărare și extinderea programelor comune; invită Comisia să dea curs raportului Letta și să își intensifice eforturile de reducere a obstacolelor fiscale;

33. invită statele membre să promoveze carierele în domeniul tehnologiei apărării în rândul tinerilor profesioniști, de exemplu prin campanii de comunicare cu privire la contribuția sectorului la securitatea și inovarea tehnologică a Europei; încurajează crearea de parteneriate public-private între întreprinderile din domeniul apărării, instituțiile de învățământ și guverne, pentru a crea fluxuri de talente; îndeamnă statele membre și Comisia să propună, în dialog cu parteneri sociali și sindicate, strategii pentru competențe specifice fiecărui sector, cum ar fi programe de formare și oportunități de învățare pe tot parcursul vieții, pentru a acoperi lacunele actuale și viitoare în materie de competențe din industria de apărare; sugerează, în acest sens, ca agenda privind uniunea competențelor să vizeze explicit sectorul apărării, facilitând mobilitatea lucrătorilor calificați între statele membre, acolo unde este cea mai mare nevoie;

34. invită Comisia să cuantifice mai detaliat potențialele beneficii financiare și operaționale ale unei piețe unice a apărării, inclusiv câștigurile de eficiență și sporirea capabilităților militare colective, printr-o evaluare independentă a impactului; solicită crearea unui punct unic de contact unde părțile interesate să poată raporta obstacolele, colecta dovezi și monitoriza respectarea normelor de către statele membre;

35. salută concluziile Consiliului European din octombrie 2025 în care se solicită un raport anual privind pregătirea industrială a UE în domeniul apărării și solicită ca acesta să fie completat de un „tablou de bord al pieței unice a apărării”, publicat de Comisie în cooperare cu AEA; subliniază că acest tablou de bord ar trebui să urmărească indicatori precum ponderea achizițiilor publice în domeniul apărării realizate în comun sau prin intermediul unor proceduri concurențiale deschise la nivelul UE, nivelurile de cooperare industrială transfrontalieră, ratele de participare a IMM-urilor și reducerea duplicării sistemelor; subliniază că acesta ar trebui să reflecte și beneficiile socioeconomice ale programelor de apărare ale UE în statele membre și în regiuni, inclusiv crearea de locuri de muncă și dezvoltarea industrială, pentru a orienta ajustările la nivel de politici și pentru a consolida încrederea publică;

36. se declară ferm convins că, pentru a garanta legitimitatea democratică și transparența politicilor de apărare ale UE în perioadele de război hibrid și de campanii de dezinformare, Parlamentul trebuie să joace un rol central în planificarea, supravegherea și controlul acestor politici; subliniază că trebuie asigurate transparența și responsabilitatea; invită Comisia, Consiliul, statele membre și AEA să asigure canale sigure pentru schimbul de informații clasificate și confidențiale cu Parlamentul, industria de apărare și autoritățile naționale;

°

° °

37. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.